

інформаційне право» / О.В. Бачун ; Інститут законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2010. – 21 с.

14. Сербан Ф.І. Кореляція принципу офіційності і принципів змагальності та диспозитивності в адміністративному судочинстві / Ф. І. Сербан // Юридична наука. – 2015. – № 7. – С. 74–82.

15. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві : роздаткові матеріали / Т.І. Фулей. – Київ : ВАІТЕ, 2013. – 56 с.

16. Дубенко О.М. Деякі проблеми визначення видів суб'єктів доказування в адміністративному судочинстві / О.М. Дубенко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2006. – С. 168–173.

УДК 342.924(477)

КУДРЯВЦЕВ О.В.

ЛІЦЕНЗІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОЇ ІНСПЕКЦІЇ УКРАЇНИ

Статтю присвячено дослідженню ліцензійної діяльності Державної архітектурно-будівельної інспекції України. Здійснено аналіз законодавства, що регулює ліцензійну діяльність Державної архітектурно-будівельної інспекції України, а також окремих проблем здійснення ліцензійних процедур, визначено шляхи вдосконалення їх правового регулювання.

Ключові слова: ДАБІ, ліцензія, ліцензування, будівництво, нормативно-правова регламентація.

Статья посвящена исследованию лицензионной деятельности Государственной архитектурно-строительной инспекции Украины. Осуществлен анализ законодательства, регулирующего лицензионную деятельность Государственной архитектурно-строительной инспекции Украины, а также отдельных теоретических проблем и лицензионных процедур, определены пути совершенствования их правового регулирования.

Ключевые слова: ГАСИ, лицензия, лицензирование, строительство, нормативно-правовая регламентация.

The article is devoted to the study of licensed activities of the State Architectural and Construction Inspection of Ukraine. The analysis of the legislation regulating licensing activity of Construction Inspection of Ukraine, as well as certain theoretical problems and licensing procedures was carried out, and ways of improving their legal regulation were determined.

Key words: GASI, license, licensing, construction, normative-legal regulation.

Вступ. В умовах формування нової системи державного управління в галузі будівництва, спрощення дозвільних процедур актуалізується питання захисту економічних і соціальних інтересів як громадян, так і держави загалом.

Одним із видів дозвільної діяльності Державної архітектурно-будівельної інспекції (далі – ДАБІ) України, спрямованої на забезпечення реалізації прав суб'єктів господарчої діяльності в галузі будівництва, а також інтересів держави та суспільства, є ліцензування. Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. № 3038–VI [1, ст. 7], воно становить зміст управління у сфері містобудівної діяльності, державного архітек-

турно-будівельного контролю та нагляду. Актуальність дослідження визначеної проблеми обумовлюється також відсутністю єдиних підходів до умов і правил здійснення ліцензійних процедур у будівельній галузі, а також необхідністю вдосконалення їх правового регулювання.

Постановка завдання. Мета статті полягає в аналізі теоретичних і практичних аспектів ліцензійної діяльності ДАБІ з метою вдосконалення їх правової регламентації.

Результати дослідження. Питанню ліцензійної діяльності органів публічної адміністрації в різних галузях господарчої діяльності, зокрема й у будівництві, присвятили свої праці такі науковці, як: Д.М. Бахрах, Г.І. Балюк, Л.Р. Грицаєнко, І.Г. Кириченко, С.В. Лихачов, В.І. Марчук, І.М. Миронець, І.Д. Пастух, О.В. Стукаленко, Л.В. Шестак, А.І. Шпомер та інші. В аналізованих наукових доробках порушувалися загальнотеоретичні проблеми ліцензування, а також окремі питання практики здійснення ліцензійної діяльності в контексті розгляду питань адміністративно-правового регулювання та державного контролю в будівельній галузі.

Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р. № 222–VIII визначає ліцензування як засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства й окремих споживачів [2, ст. 1].

У науковій літературі це поняття розглядається в різних аспектах: як правовий режим здійснення окремих, встановлених законодавством видів господарської діяльності [3, с. 4]; як засіб державного регулювання господарських відносин [4, с. 394]; як діяльність органів держави з надання ліцензій суб'єктам господарювання [5, с. 6]; як підстава набуття права на здійснення певного виду господарської діяльності, що передбачає ліцензування [6, с. 4] тощо.

На підставі аналізу наявних законодавчих і наукових визначень цієї дефініції науковці виокремлюють її специфічні ознаки, а саме: 1) один із засобів державного регулювання господарської діяльності, спрямований на забезпечення єдиної державної політики в цій сфері та захист інтересів усіх суб'єктів такої діяльності; 2) метою процедури ліцензування є видача, переоформлення й анулювання ліцензій, видача дублікатів і копій ліцензій, ведення ліцензійних справ і забезпечення функціонування ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов і органами ліцензування законодавства у сфері ліцензування, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування; 3) є особливою процедурою визнання права суб'єкта господарювання на провадження певного виду господарської діяльності відповідно до вимог чинного законодавства [7, с. 78]; 4) ліцензійна діяльність провадиться на визначених засадах публічного управлінського впливу; 5) є формою державного контролю за порядком набуття спеціального правового статусу, фактичним виконанням обов'язкових ліцензійних умов тощо; 6) особливий порядок адміністративно-правового регулювання, який виражений у комплексі правових засобів, що характеризують зв'язок взаємодіючих між собою дозволів, заборон тощо; 7) норми, що регулюють систему ліцензування, охоплюють тісно пов'язані відносини в межах однієї галузі, утворюючи самостійний адміністративно-правовий інститут; 8) суб'єктами відносин ліцензування можуть бути лише особи, які мають повну правоздатність і деліктоздатність [7, с. 63].

Отже, ліцензування варто розглядати як засіб державного регулювання господарської діяльності, зокрема й у галузі будівництва, який має публічний і процесуальний характер. Публічний виявляється в тому, що ліцензування є інститутом адміністративного права та спрямоване на захист і забезпечення інтересів усіх суб'єктів господарської діяльності. Процесуальний пов'язаний зі здійсненням визначених законодавством дій щодо видачі, переоформлення й анулювання ліцензії.

У галузі будівництва ліцензійна діяльність регламентується такими законодавчими актами, як закони України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р. № 222–VIII [2], «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р. № 2780–XII [8], «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. № 3038–VI [1], постановами Кабінету Міністрів України «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури» від 5 грудня 2007 р. № 1396 [9], «Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України» від 9 липня 2014 р. № 294 [10], «Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності» від 27 квітня 2011 р. № 557 [11], «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності» від 30 березня 2016 р. № 256 [12].

Варто підкреслити, що, по-перше, відповідно до змін, ліцензування потребують тільки ті види господарської діяльності з будівництва об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками [8, ст. 2]. По-друге, єдиним компетентним органом державної влади у сфері ліцензування цих об'єктів будівництва є ДАБІ та її територіальні органи, при яких створюється ліцензійна комісія, що діє на підставі Положення, затвердженого Мінрегіоном [13, п. 1.1].

Згідно із законодавством, суб'єкти будівельної діяльності, якими є юридичні та фізичні особи-підприємці, звертаються до ДАБІ чи її територіальних органів із заявою про отримання ліцензії на провадження діяльності з будівництва визначених об'єктів. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» [2, ст. 9] визначає організаційні, кадрові та технологічні вимоги, яким повинен відповідати здобувач ліцензії для її отримання. Щодо провадження будівельної діяльності вони регламентуються в постанові Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності» від 30 березня 2016 р. № 256 [12]. Зазначений нормативний акт визначає як загальні вимоги до суб'єктів будівельної діяльності, так і вимоги до виконання спеціальних видів будівельних робіт, а саме: будівельних і монтажних робіт загального призначення, будівництва об'єктів інженерної інфраструктури, а також будівництва об'єктів транспортної інфраструктури. Так, наприклад, до загальних організаційних вимог належать наявність затвердженої організаційної структури суб'єкта господарювання відповідно до переліку робіт, затверджених положень про відповідні структурні підрозділи та посадових інструкцій працівників, національних стандартів, будівельних норм і нормативно-правових актів у сфері містобудівної діяльності, зберігання протягом строку дії ліцензії документів (копій), які підтверджують достовірність даних, що зазначалися здобувачем ліцензії в документах, які подавалися органам ліцензування, а також документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії тощо. Кадрові вимоги передбачають наявність у керівників, професіоналів і фахівців залежно від видів виконуваних робіт відповідної освіти та кваліфікації, працевлаштування за основним місцем роботи керівника суб'єкта господарювання і головного інженера та ін. Технологічні вимоги передбачають наявність будівельних машин, технологічних комплектів засобів малої механізації, устаткування тощо, відповідно до технологічних вимог виконання робіт, відповідність виконання робіт вимогам нормативно-правових актів, будівельних норм і нормативним документам у сфері містобудівної діяльності, дотримання вимог із гарантування безпеки й охорони праці.

Невідповідність суб'єкта будівельної діяльності ліцензійним вимогам є підставою для відмови компетентного органу у видачі ліцензії.

Варто зауважити, що до зазначеної постанови КМУ необхідно внести зміни з метою узгодження термінології в назві та тексті цього документа, згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності» [14]. Відповідно до останнього скасовано рівні складності будівництва, натомість введено класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд. Отже, треба замінити слова «об'єкти IV і V категорій складності» на «об'єкти, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками».

Заяву про отримання ліцензії суб'єкт будівельної діяльності може подавати в письмовому чи електронному вигляді. Зміст заяви чітко визначений у ліцензійних умовах і передбачає інформацію про здобувача ліцензії, а також про вид господарської діяльності, на провадження якої треба одержати ліцензію. Окрім того, законодавець визначає перелік підтверджувальних документів, що додаються до заяви, який є виключним [2, ст. 11].

Орган ліцензування після отримання заяви вчиняє такі дії:

– по-перше, протягом трьох днів із дня отримання заяви ухвалює рішення про розгляд заяви або про залишення її без розгляду якщо: подано не всі документи, які необхідно додати до заяви; оформлення заяви або необхідних документів не відповідає вимогам закону; заява чи додані до неї документи підписані неповноважною особою; порушено строки подачі заяви; у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців і громадських формувань відсутні відомості про здобувача ліцензії або наявні відомості про державну реєстрацію припинення суб'єкта господарювання;

– по-друге, орган ліцензування в разі відсутності підстав для залишення заяви без розгляду шляхом аналізу заяви про отримання ліцензії та доданих до неї документів із погляду їхньої відповідності вимогам законодавства з'ясує наявність чи відсутність підстав для відмови у видачі ліцензії. Законодавство передбачає дві такі підстави:

1) встановлення невідповідності здобувача ліцензії ліцензійним умовам, визначеним для провадження виду господарської діяльності, зазначеного в заяві про отримання ліцензії. У такому разі здобувач ліцензії може подати до органу ліцензування нову заяву про отримання ліцензії після усунення причин, що стали підставою для такого рішення;

2) виявлення недостовірності даних у підтвердних документах, поданих здобувачем ліцензії. У такому разі суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про отримання ліцензії не раніше ніж через три місяці з дати ухвалення відповідного рішення про відмову [2, ст. 13];

– по-третє, орган ліцензування протягом десяти днів із дня одержання заяви про отримання ліцензії за відсутності наведених вище підстав вирішує питання про видачу ліцензії. На цьому етапі необхідним є внесення рішення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, також їх обов'язкове оприлюднення на порталі електронних сервісів визначеним Міністерством юстиції України порядком. Ліцензія видається на необмежений термін;

– по-четверте, орган ліцензування має право анулювати ліцензію. Ліцензія може бути анульована із власної ініціативи ліцензіата, з ініціативи органу ліцензування в разі набрання чинності або скасування рішення про анулювання ліцензії, за наявності відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; у разі подання копії свідоцтва про смерть фізичної особи-підприємця (у разі відсутності правонаступника); у разі наявності актів про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, встановлених для виду господарської діяльності, про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов, про виявлення недостовірності даних у документах, поданих суб'єктом господарювання разом із заявою про отримання ліцензії, про відмову ліцензіата в проведенні перевірки органом ліцензування, про документальне підтвердження встановлення факту контролю (вирішального впливу) за діяльністю ліцензіата осіб інших держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у разі несплати за видачу ліцензії [2, ст. 16]. Постанова Кабінету Міністрів України «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури» визначає додатково такі підстави, як: акт про встановлення факту передачі ліцензії або її копії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності; акт комісії з розслідування причин аварії на будівництві об'єкта, що призвела до загибелі людей або тяжких екологічних наслідків; неможливість суб'єкта будівельної діяльності забезпечити виконання ліцензійних умов; акт про відмову суб'єкта будівельної діяльності від проведення органом ліцензування перевірки [9, п. 21].

Рішення про анулювання орган ліцензування ухвалює протягом п'яти робочих днів із дня одержання документа або виявлення відомостей, або наступного дня після закінчення строку, або виявлення відповідних підстав;

– по-п'яте, у зв'язку зі зміною найменування юридичної особи або прізвища, ім'я та по батькові фізичної особи (підприємця), якщо така зміна не пов'язана з реорганізацією, а також у разі зміни місцезнаходження юридичної особи чи місця проживання фізичної особи-підприємця орган ліцензування вчиняє дії з переоформлення ліцензії.

Окрім того, відповідно до постанови КМУ «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури», передбачена така дія органу ліцензування, як зупинення дії ліцензії, яка виникає в разі акта перевірки суб'єкта будівельної діяльності щодо порушення ліцензійних умов, якщо виявлені порушення неможливо усунути в процесі провадження будівельної діяльності, а також акта комісії з розслідування причин аварії на будівництві об'єкта, що не призвела до загибелі людей або тяжких екологічних наслідків [9, п. 22]. Зауважимо, що така дія не передбачена законом України [2]. На нашу думку, оскільки йдеться про порушення ліцензійних умов під час будівництва об'єктів, які за класом наслідків належать до середніх (СС2) та значних (СС3) наслідків, то такі дії повинні призводити до анулювання ліцензії.

Сьогодні залишається неврегульованим питання щодо ліцензування діяльності із проектування об'єктів архітектури, хоча закони України «Про архітектурну діяльність» [15, ст. 27] та «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р. № 2780–ХІІ [8, ст. 17] визначають, що розроблення містобудівної документації здійснюється проектними організаціями, іншими юридичними особами, які мають ліцензії на виконання відповідних робіт, а також обов'язок замовників і підрядників доручати виконання окремих видів проектних і будівельних робіт особам, які мають відповідну ліцензію. Тому ч. 9 ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської

діяльності» пропонуємо викласти в такій редакції: «Проектування та будівництво об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками» і далі за текстом.

Важливим залишається питання врегулювання строків видачі ліцензії, а саме невідповідність їх визначення в Законі України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та постанові КМУ «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури». Так, згаданий Закон передбачає лише такі строки: три робочі дні із дня одержання заяви про отримання ліцензії для встановлення наявності або відсутності підстав для залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, а також десять робочих днів із дня одержання органом ліцензування заяви про отримання ліцензії для прийняття рішення про видачу ліцензії. Відповідно до постанови КМУ, маємо три строки : 1) «орган ліцензування розглядає подану заяву і протягом 10 робочих днів із дня її надходження надсилає матеріали до ліцензійної комісії; 2) Ліцензійна комісія розглядає протягом 10 робочих днів документи з метою встановлення їх відповідності ліцензійним умовам та готує висновок; 3) орган ліцензування на підставі висновку ліцензійної комісії приймає протягом семи робочих днів із дати його надходження рішення про видачу ліцензії з визначенням у додатку до ліцензії переліку робіт, про що письмово або в електронному вигляді повідомляє заявника». На нашу думку, перший строк, визначений у постанові, повинен відповідати строку для встановлення наявності або відсутності підстав для залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, передбаченому в зазначеному Законі, та становити 3 робочі дні. Окрім того, невизначеним є поняття, що вживається в постанові – «орган ліцензування розглядає подану заяву», тобто, ймовірно, йдеться саме про встановлення відповідності поданих документів вимогам Закону. Отже, пропонуємо внести зміни до п. 7 постанови КМУ «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури»: «Орган ліцензування встановлює наявність або відсутність підстав для залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду та в разі їх відсутності протягом трьох робочих днів із дня надходження заяви надсилає матеріали до ліцензійної комісії».

Висновки. Аналіз законодавства, що регламентує питання ліцензійної діяльності ДАБІ, свідчить про наявність правових колізій, які потребують якнайшвидшого врегулювання. Насамперед це стосується постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності», в текст якої необхідно внести зміни з метою узгодження термінології в назві та тексті документа, згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності». Нагальними залишаються питання врегулювання строків видачі ліцензії, ліцензування діяльності із проектування об'єктів архітектури, що потребують внесення відповідних змін до законодавства.

Список використаних джерел:

1. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.
2. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.
3. Пастух І.Д. Організаційно-правові засади ліцензування господарської діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / І.Д. Пастух ; Національна академія держ. податкової служби України. – К., 2005. – 19 с.
4. Шпомер А.І. Ліцензування господарської діяльності (господарсько-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / А.І. Шпомер ; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2006. – 22 с.
5. Бекірова Е.Е. Правове регулювання ліцензування певних видів господарської діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / Е.Е. Бекірова ; Ін-т екон.-прав. дослідж НАН України. – Донецьк, 2006. – 17 с.
6. Барахтян Н.В. Ліцензування господарської діяльності як засіб державного регулювання / Н.В. Барахтян // Право і суспільство. – 2012. – № 3. – С. 76–79. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2012_3_18.
7. Стукаленко О.В. Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі : [монографія] / О.В. Стукаленко. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 376 с.

8. Про основи містобудування : Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2780–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683.
9. Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури : постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. № 1396 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1396-2007-%D0%BF>.
10. Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України : постанова Кабінету Міністрів України від 9 липня 2014 р. № 294 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/294-2014-%D0%BF>.
11. Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності : постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 р. № 557 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/557-2011-%D0%BF>.
12. Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності : постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 256 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/256-2016-%D0%BF>.
13. Про затвердження Положення про ліцензійну комісію Державної архітектурно-будівельної інспекції та її територіальних органів : наказ Мінрегіону від 28 жовтня 2008 р. № 486 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uazakon.com/documents/date_3e/pg_gnwnof.htm.
14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності : Закон України від 17 січня 2017 р. № 1817–VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1817-19/page>.
15. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20 травня 1999 р. № 687–XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.

УДК 342.9

КУРИЛО Т.С.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС НОТАРІУСА ЯК ОСОБЛИВОГО СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ (ЧАСТИНА ПЕРША)

Аналізуються загальні та спеціальні ознаки, що притаманні суб'єктам адміністративної відповідальності, і на цій основі визначаються специфічні риси адміністративно-правового статусу нотаріуса як особливого суб'єкта адміністративної відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус нотаріуса, державний нотаріус, завідувач державної нотаріальної контори, корупційне правопорушення, корупція, нотаріат, нотаріус, правопорушення, пов'язане з корупцією, приватний нотаріус, суб'єкт вчинення адміністративного правопорушення.

Анализируются общие и специальные признаки, присущие субъектам административной ответственности, и на этой основе определяются специфические особенности административно-правового статуса нотариуса как особого субъекта административной ответственности за правонарушения, связанные с коррупцией.

Ключевые слова: административно-правовой статус нотариуса, государственный нотариус, заведующий государственной нотариальной конторы, коррупционное правонарушение, коррупция, нотариат, нотариус, правонарушение, связанное с коррупцией, частный нотариус, субъект совершения административного правонарушения.